

ποῦ λέσ, γρηγά συχαμένη; ἀπὸ τὴν ζούλιασσον! Αὐτὸς τὸ κορίτσι πάντοτε μὲ ἀγαποῦσε καὶ πάντα μοῦ ἡτον ἀφοσιωμένο.

— Δὲν ἔχω τίποτε νὰ ζηλέψω, ὅλας; ἐμεῖς εἴμαστε σκλάβις σου καὶ χρεωστοῦμε νὰ σὲ δουλεύωμε μὲ πίστι καὶ ἀλήθεια καὶ μὲ τὸ τελευταῖο αἷμά μας καὶ καθὲ κομματάκι νὰ τὸ φυλάγωμε καλλίτερα ἀπὸ τὸ μάτια μας. "Ἐτσι κάνουν οἱ παλαιοί σου δοῦλοι· καὶ ἀύτοι οἱ νέοι ποῦ δὲξέρετε τί νὰ τοὺς χαρίσετε, αύτοὶ ἔχουν ἀφοσίωσι τοῦ φειδιοῦ. Τὴν ἔζεστανε στὴν καρδιά της, καὶ ἔκεινη ζητεῖ νὰ τὴν δαχγάκασῃ!

— Ψέματα, ψέματα, ψέματα λέσ! Σύ, σαι φεῦδι. 'Η Μάσσα πάντα μ' ἀγαποῦσε!

— "Ωμορφη ἀγάπη! 'Μπροστὰ στὰ μάτια σας ἀλωποῦ, καὶ ἀπ' ὄπισσα σας, σᾶς περιγελοῦσε, καὶ μὲ τοῦ λόγου σου ἔκανε νὰ διασκεδάζουν ὅλοι στὴν αὐλή.

— Ψέματα λέσ, ψέματα, ψέματα, ξεχίδνα.

— 'Μπροστά μου δάχ, νὰ σοῦ πῶ, βέβαια, δὲν τολμᾷ, νὰ τὰ κάμη αύτά· κοπιάσετε ὅμως νὰ ἐρωτήσετε τὰ κορίτσια ποῦ ὅταν ἦταν ἀκόμη κοριτσάκι, ἔβαλε ἐμπόδιος καὶ ὄπισσα της προσκέφχλι καὶ παρέστανε 'μπρός σ' ὅλαις πῶς κάθεστε καὶ πλαγιάζετε καὶ μιλεῖτε. "Ωμορφη ἀγάπη, ὕμωρφη ἀφοσίωσι! Αλλ, σεῖς! 'Ἐρετε πῶς οἱ ἀφεντάδες μας εἰνε βαλμένοι στὸν κόσμο ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ; Καὶ στὸ Θεό 'μπροστὰ δὲ 'μπορεῖ νὰ πῆς ψέματα! 'Πέτε το λοιπόν: ἔδενεν 'η Μάσσα προσκέφαλα γιὰ νὰ παραστήσῃ τὴν κυρά χονδρό;

Τὸ συμβεβηκός τοῦτο ἀληθῶς ἔλαβε χώραν πρὸ πέντε ἑταῖν, ἀλλ ἡ Μάσσα οὐδέποτε ἥθιέλησε νὰ μιμηθῇ τὴν κυρίαν της, διότι πράγματι τὴν ἡγάπη, ἀλλὰ ζένην τινα εὔσαρκον γυναῖκα, ἢν ἀπαντεῖς, οἱ καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν οἰκοῦντες, ἀπεκάλουν, ἔνεκα τῆς παροιμιώδους κακίας της, στρίγλαν. Βλέπουσιν αἱ κορασίδες, διότι ἡ Εἰρήνη συκοφαντεῖ, δὲν θέλουσι νὰ ψευσθῶσιν ὅπως ἔκεινη, νὰ εἴπωμεν δὲ καὶ τὴν ἀληθειαν τὴν ἐφορθοῦντο. — Στέκονται, σιωπῶσι καὶ συνενοοῦνται διὰ τοῦ βλέμματος.

'Αλλ ἡ κυρία οὔτε κάν τὰς ἡρώτησεν, ἔκλινε δὲ μάνον τὴν γηραιὰν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους της καὶ ἔζηλθεν ἡρέμη τοῦ θαλάσσου. Πολλαὶ ἀκολούθως ὑπηρέτοιαι διηγήθησαν, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην ἦτο ἀξιολύπητος, ὡς ἀπορροφνισθὲν παιδίον. 'Αλλ ἔκεινη ἡ Εἰρήνη οὐδένα ποτὲ ἔλυπήθη.

Άμαχάς ἔκινήθη ἐκ τῆς θέσεώς της ἡ κυρία, αὔτη τὴν ἡκολούθησεν.

— 'Αφοῦ πεὶ ἔθηγκανε στὴν μέση, λέγει, οὔτε στὸ σπίτι σου πρέπει νὰ τὴν βάλης τὴν Μάσσα: εἶνε κλέφτρα! 'Ἐχω ποῦ τὴν παραφυλάχω τώρα τόσον καϊρό, καὶ δόσο εἶνε σπίτι μέσα, ἔγω δὲν εὐθύνομαι. 'Ελάτε κοπιάστε ἐδῶ, καὶ φάξετε μόνη σας.

«Ωδήγησεν αὐτὴν ἡ Εἰρήνη εἰς τὴν ιματιοθήκην τῆς Μάσσας.

— Κάκια, Πελαγία! κραυγάζει, ἐλάτε, ἀνοίξετε· ἔγω σ' αὐτὴν τὴν κλεφτοφυλάχη, οὕτε ν' ἀγγίξω θέλω. 'Βγάλετε ὅλα τὰ ροῦχα!

Αἱ κορασίδες ἔσυρον τὰ συρτάρια, ἥρησαν νὰ διαλέγουν κάτι ρουχαλάκια, καὶ ἔμειναν! 'Ἐντος εὐτελοῦς τινος χιτῶνος κεῖται ζεῦγος ἐνωτίων τῆς κυρίας, εἰς ἀλλο, πολυτελέστατον τρίχαπτον, τὸ ὅποιον ἡ κυρία πάντοτε μετὰ στοργῆς οἴκειον ποῦ δὲξέρετε τί νὰ τοὺς χαρίσετε, αύτοὶ ἔχουν ἀφοσίωσι τοῦ φειδιοῦ. Τὴν ἔζεστανε στὴν καρδιά της, καὶ ἔκεινη ζητεῖ νὰ τὴν δαχγάκασῃ!

— Ψέματα, ψέματα, ψέματα λέσ! Σύ, σαι φεῦδι. 'Η Μάσσα πάντα μ' ἀγαποῦσε!

— "Ωμορφη ἀγάπη! 'Μπροστὰ στὰ μάτια σας ἀλωποῦ, καὶ ἀπ' ὄπισσα σας, σᾶς περιγελοῦσε, καὶ μὲ τοῦ λόγου σου ἔκανε νὰ διασκεδάζουν ὅλοι στὴν αὐλή.

— Ψέματα λέσ, ψέματα, ψέματα, ξεχίδνα.

— Νὰ τῆς κόψουν τὰ μαλλιά, καὶ νὰ μὴν τὴν ὅδον τὰ μάτια μου σὲ πήγαινε καὶ ἔφησε με.

Εἶπε τοῦτο ἡ κυρία σιγά-σιγά ως ἐν ρεμβασμῷ, καὶ ἔκλεισθη εἰς τὸν κοιτῶνά της.

Ταύτοχρόνως ἀπεβίωσε καὶ ἡ μήτηρ τῆς Μάσσας. Συνήχθησαν αἱ γειτώνισσαι τὴν ἐπλυνόν, τὴν ἐνέδυσαν καὶ τὴν ἐποθέτησαν ἐπὶ τῆς τραπέζης. 'Η Μάσσα ἐκ τῶν πολλῶν δακρύων μικροῦ δεῖν ἔχανε τοὺς ὄφθαλμούς της. Δι' οὐδενὸς τρόπου ἡδυνήθησαν νὰ ἀποσπάσωσιν αὐτὴν ἐκ τῆς μητρός της. Περὶ τὴν δωδεκάτην ὅμις ὥραν, ἀνεμνήσθη ὅτι ἡ κυρία της ἐνδύεται διὰ τὸ πρόγευμα καὶ ἡτοιμάσθη νὰ μεταβῇ ἔκει.

Αἴφνης εἰσέρχεται εἰς τὴν καλύβην ἡ Εἰρήνη, μετὰ τοῦ Βασίλη—τοῦ κομμωτοῦ τοῦ κυρίου—φέροντος ψαλλίδα, καὶ τεσσάρων ὑπηρετριῶν.

Εἶδεν ἡ Εἰρήνη τὴν νεκράν, προσέβλεψε καὶ ως νὰ συνεστάλη μικρόν· καὶ ὅμως ἡ μοχθηρία τῆς ὑπερίσχυσε.

— 'Επιάσθηκες, τῆς λέγει, γαλιάνδρα· Γιὰ καθηγεῖς· ἐπρόσταξαν νὰ σου κόψωμε τὰ μαλλιά.

Καὶ στὰ παληὰ χρόνια, χειροτέρα κατασχύνη ἀπὸ τὰ κομμένα μαλλιά δὲν εἰμιποροῦσε νὰ γίνη.

«Η Μάσσα κατέστη ωρχά ως σουδάριον, τὰ δάκρυα ἔέλιπτον, οἱ δὲ ὄφθαλμοί της ως νὰ κατέπεσαν ἔγειναν πράσινο.

— Καὶ γιατί;—έπροφερε σιγά.

— Γιατί, γιατί μού γεινες πολὺ ξυπνητὴ καὶ δέξια, καὶ φυντάσθηκες πῶς μπορεῖς νὰ πέρνης ἀπὸ τὴν μήτη τὴν κυρά, καὶ ἔμαθες νὰ κλέβῃς!—ἀποκρίνεται ἡ Εἰρήνη. 'Η κυρία ἀνοίξει μόνη της τὸ κομό σου, καὶ ηνρέ μέσα ἔκει, τὰ σκολαρίκια καὶ τῆς δαχντέλες της.

— 'Η Μάσσα τίποτε δὲν εἶπεν, ἀλλ ἐπὶ πολλὴν ώραν ἔθεωρει τὴν Εἰρήνην ἀσκηρούμακτή, οὕτως ὡστε ἔκεινη ἔταπεινωσε τοὺς ὄφθαλμούς, ἀκολούθως ἐπλησίασε πρὸς τὴν μητέρα της, ἔλαβε τὴν νεκράν χειρά της, περιήγαγε τὸ βλέμμα καὶ εἶπεν:

— "Ανθρωποι καλοί, νὰ μὴ 'βρῃ ἀν-

πασις 'στὸν τάφο ἡ μάνα μου, ὅτι ἥματι φταίχτρα. Τίποτε ξένο πρόγμα δὲν ἔπιπρα, καὶ σὲ κανένα δὲν ἔφερθησα, βάναυσα. Κανένα φταίξιμο δὲν ἔχω. 'Η Εἰρήνη Μιχάηλονα τὸ 'ξέρει καὶ πᾶς ἀδικα με προσβάλλει.

Κλονιζομένη ως οἰνοθρής, ἐπλησίασεν αὐτὴν πρός τι θρανίον, ἐκάθησε καὶ ἥρπασεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τὴν κτέναν της. Ζεῦγος ζονδρῶν πλοκάμων ὑποξάνθων κατέπεσαν καὶ σι ἀκρι ταύτων ἔγγισαν τὸ δάπεδον.

Ολαὶ αἱ ἐν τῇ καλύβῃ γυναῖκες ἀνεξιρέτως ἔκλιον, καὶ αὐτὴ μάλιστα ἡ Εἰρήνη ἔγένετο λευκή, ὃ δὲ κομμωτῆς ἴσταται ως ἀπολιθωμένος. 'Η μήτηρ αὐτῆς δὲν εἶχε ψυχρανθῆ ἔτι, καὶ τὸ προσφιλές αὐτῆς τεκνίον παρεδίδετο ἐνώπιον της τῇ κατασχύνη.

— Τί κάμνεις λοιπόν, Βασίλη Παρθένιτσε, τελείωσε τὴν δουλειά σου γλυγόρα! τοῦ λέγει σιγὰ ἡ Μάσσα καὶ ἔλυθη εἰς δάκρυα.

Αἱ γυναῖκες ἔξεβαλον κραυγὰς θρηνοῦσαι.

— 'Η κυρία τὸ θέλει! λέγει ἡ Εἰρήνη, καὶ δὲν ἔχει θάρρος νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια της.

— Ψέματα λέσ, φεῦδι λυσσασμένο! ἔκτος ἔκυπτον ἀνεφώνησεν ὁ Βασίλης. 'Εσυ τὰ κατορθώνεις αὐτές, καὶ σὺ ἐπίκρανες καὶ ἔζωργισες τὴν κυρά! Δὲ θὰ ὑποπιάσω γά τὴν δυστυχισμένη τὴν ὄφραν, ὅχι, δὲν ἔγεινα μπόγιας! 'Αφοῦ σοῦ ἡταν χραφτὸ πειά, Μαρία Νικολάηνα, νὰ κοποῦν τὰ μαλλιά σου χωρὶς νὰ φταῖς, ἔγω δὲ βαζάρι τὸ χέρι μου, κόψε τα μονχή σου.

Ἐθεσεν οὗτος πρὸ τῆς Μάσσας τὴν ψαλλίδη, ὑπεκλίνατο βαθέως αὐτῇ καὶ τῇ σωρῷ καὶ ἀπετάθη πρὸ τὴν Εἰρήνην.

— Πάμε, λέγει, πάμε, στρίγλα, καὶ πρόσταξε κακλίτερα γιὰ τὴν παροχοή μου, νὰ μὲ γδάρουν μέσ· στὸ σταύλο. Αὐτὸς καὶ σένα θὰ διασκεδάσῃ κ' ἔγω θάξειαφρόσω, παρὰ νὰ ἀδικήσω τὴν ὄφραν.

— 'Η Εἰρήνη διωλίσθησεν ἐκ τῆς καλύβης ως ὄφις.

[Επεται συνέχεια] Α. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΑΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ:

[Αἱ ἐν παρενθήσει τιμαὶ σημειοῦνται χάρη τῶν ἐν ταῖς ἐπωρχίαις καὶ τῷ ἔξωτερηκῷ ἐπιθυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτές, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν].

— 'Ανθρωπος τοῦ Κότμουσ, 'Αθηναϊκὴ μυθιστορία, ὑπὸ Γρ. Δ. Ξενοπούλου. Δρ. 2 (2,20)

— 'Τὰ Δράματα τῶν Παρσάων', μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι ὄγκωδεις 3 Δρ. 6 (7)

— 'Αἱ Φύλακες τοῦ Θησαυροῦ', μυθιστορία Εμμ. Γονζαλές ····· Δρ. 4,50 (1,70)

— 'Αἱ Νύκτες τοῦ Βαυλεθάρτου', μυθιστορία Pierre Zaccone (τόμοι δύο) .... Δρ. 3 (3,30)

— 'Αἱ Κατακόμαι τῆς Ιούλλης', μυθιστορία H. Emille Chevalier ····· Δρ. 4,50 (1,70)

— 'Ο Γιός τοῦ Μοντεχρήστου', μυθιστορία Ponson-De-Terrail ····· Δρ. 7 (7,50)

— 'Ο Διαβόλος - Σίμων, μυθιστορία Ponson-De-

Terrail ······ Δρ. 4,50 (1,70)